

Datum: 17 juni 2021

Gevraagd aan watertech bedrijven

Met de bedrijven in de watersector, betrokken via de WaterCoalitie partijen (Water Alliance, Envaqua, NWP), wil de TKI Watertechnologie bespreken:

1. Zijn er momenteel enkele demonstratieprojecten in ontwikkeling die zouden kunnen passen in de genoemde aanpak en thema's van het Groeiplan-idee De Blauwe Motor, Programma 2 – Demonstration towards Implementation?
 2. Wie organiseert de benodigde (cofinancierings)toezeggingen?
-

Achtergrond

In samenwerking met de partijen die aangesloten zijn bij de TKI Watertechnologie is de afgelopen tijd hard gewerkt om het groeiplan-idee "De Blauwe Motor" te schrijven. Op 28 mei hebben we 'De Blauwe Motor' ingediend voor de eerste fase van de tweede ronde van het Nationaal Groeifonds. Voor deze ronde kunnen alleen ministeries formele voorstellen ontwikkelen en indienen. Dit gebeurt uiteraard in overleg met organisaties, bedrijven en overheden. In totaal zijn er 241 ideeën voor Groeiplannen ingediend. Deze ideeën zijn gedeeld met betreffende ministeries en openbaar gemaakt (zie <https://www.nationaalgroeifonds.nl/over-het-nationaal-groeifonds/hoe-werkt-aanvragen/gedeelde-groeiplannen>).

De ministeries gaan nu alle binnen gekomen Groeiplan-ideeën lezen en daaruit kiezen ze een aantal plannen die ze verder willen ontwikkelen (met de indieners) tot een volledig Groeiplan wat in oktober 2021 ingediend moet worden bij het voorportaal en de beoordelingscommissie. Eind juni horen we van het ministerie of ons voorstel door mag naar de volgende ronde. Eind oktober 2021 moet het Groeiplan ingediend worden.

Vraag

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 paragraaf 2 in het Groeiplan De Blauwe motor, worden er in totaal over 10 jaar een 10 tot 20 tal meerjarige projecten uitgevoerd door consortia van watertech bedrijven, eindgebruikers en onderzoeks-/kennisinstellingen. De concept onderwerpen die genoemd worden zijn gebaseerd op de beoogde impacts, zoals beschreven in de appendix van het Groeiplan. Voor het totale Groeiplan is minimaal 50% cofinanciering vereist, waarbij daarnaast voldaan moet worden aan de Europese O&O&I-eisen (oa cofinanciering) voor onderzoek en ontwikkeling.

Een Blauwe Motor demonstratieproject heeft een beoogde omvang (incl cofinanciering) rond de 1 – 2 miljoen Euro en voldoet daarnaast aan de onderstaande criteria. Het gaat om onderzoeks-/innovatieprojecten met een looptijd van 3 - 5 jaar waarbij:

- er een combinatie van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling is
- de stap kan worden gemaakt van ontwikkeling naar demonstratie
- waar naar verwachting een financieel commitment op kan worden gegeven (partijen zijn bereid tot cofinanciering)
- die wat opleveren voor de (publieke) eindgebruiker(s)
- waar nog voldoende kennisvragen zijn, en kennisontwikkeling een belangrijke pijler is
- waar ook nog enig risico kan zijn

De komende maand ontvangen we graag ideeën voor zulke demonstratieprojecten die al uitgewerkt zijn of in een vergevorderd stadia zijn van beschrijving en cofinanciering.

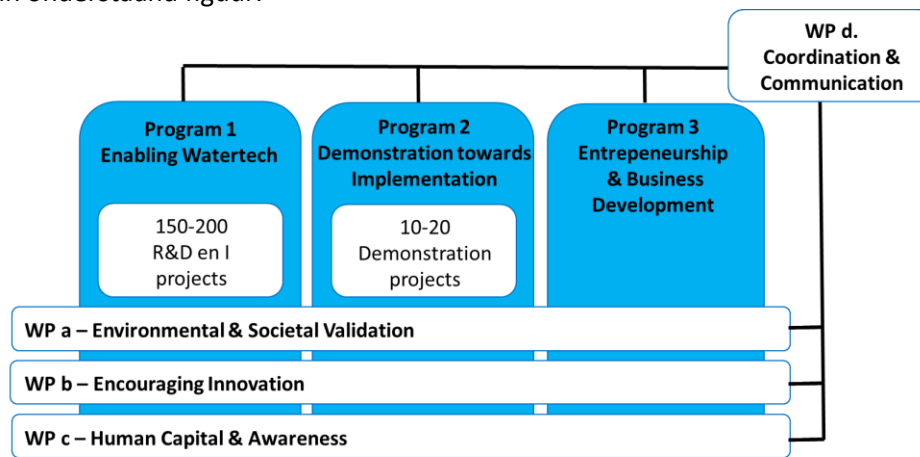
De TKI Watertechnologie zal de binnengekomen demonstratieproject voorstellen beoordelen op passendheid binnen het groeiplan-idee De Blauwe Motor en de Groeifonds regelingsisen.

Korte introductie Groeiplan De Blauwe motor

Het Topconsortium Kennis en Innovatie Waternotechnologie (TKI Waternotechnologie) heeft een vijftal leidende principes opgesteld die voorwaardelijk zijn voor een duurzame groei van de Nederlandse economie: **duurzaam economisch, waterneutraal, chemicaliën-vrij, circulair en intelligent**. Vanuit deze principes zijn impacts beschreven die beoogd zijn voor zeven economische en maatschappelijke sectoren waarin water essentieel is voor groei en welvaart. Deze impacts willen we als waternotech sector cross-sectoraal bereiken in deze sectoren: **afvalwater, watervoorziening, industrie, landbouw en veeteelt, tuinbouw, gezondheidszorg en energie**. De impact staat beschreven in de appendix van het plan.

Om deze impacts te behalen is het van economisch en maatschappelijk belang dat de innovatiecyclus ten behoeve van de watertransitie versneld en versterkt wordt. Het Groeiplan beoogt deze versnelling te realiseren door het versterken van de verbinding van het hele onderzoeks- en innovatie ecosysteem tussen ideevorming, onderzoek, valorisatie en business development op basis van de vijf leidende principe gericht op waternotechnologie impact in zeven sectoren.

De Blauwe motor is opgebouwd uit 3 programma's waarbinnen door consortia projecten worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er 4 werkpakketten die de programma's ondersteunen, versterken en zorgdragen voor onderlinge inhoudelijke samenhang en verbeterde afstemming ten opzichte van de huidige situatie. De onderlinge samenhang tussen Programma's 1-3 en Werkpakketten a-d worden weergegeven in onderstaand figuur.

Om zo met Nederlandse waternotechnologie in te kunnen springen op de wereldwijde urgente uitdagingen: **(1) toenemende schaarste van water door droogte, (2) toenemende druk op de waterkwaliteit, (3) de ambities ten aanzien van energietransitie en circulaire economie en (4) de ambities ten aanzien van duurzaamheid en een gezonde leefomgeving**. Deze hebben allen een positief effect op de natuur, het milieu en de gezondheid.

Groeiplan tekst Programma 2

5.2 Programma 2: Demonstration towards Implementation

Staat in Programma 1 de waternotechnologie-ontwikkeling centraal met bedrijfsleven en eindgebruikers, in Programma 2 is de focus op 'proof of practice': de stap naar de toepassing. In het programma Demonstration towards Implementation worden demonstratieprojecten uitgevoerd zodat initiatieven sneller van de grond komen en uiteindelijk meer impact hebben. Dit programma zet daar een grote stap bij en beoogt waternotechnologie-innovaties met grote demonstratieprojecten sneller naar de praktijk te laten komen en uiteindelijk meer impact te laten genereren. Eindgebruikers zoals waterschappen,

drinkwaterbedrijven en commerciële partijen uit de 8 sectoren spelen hierbij een belangrijke rol als ‘launching customer’.

Bij de introductie van nieuwe watertechnologie is de demonstratiefase cruciaal. In de onderzoek- en pilotfase zijn de risico's en budgetten nog overzienbaar en zijn er velerlei subsidiemogelijkheden. In het uiteindelijke Groeiplan wordt het consortium als geheel en de thema's en deelconsortia opgenomen met de achterliggende financiële commitments. Maar de eerste, opgeschaalde demonstratie-installatie gaat vaak gepaard met grotere investeringen terwijl er nog wel risico's zijn rondom bijvoorbeeld de prestatie van de techniek en/of bijvoorbeeld de afzet van teruggewonnen grondstoffen. Hierdoor kan het vaak geruime tijd duren voordat een geschikte “launching customer” is gevonden die bereid is deze risico's te nemen en mee wil investeren in de technologie. Dit is een belangrijke bottleneck bij veel innovaties, maar speelt nog sterker in de watertechnologie doordat publieke en private bedrijven in essentie risicomijdend zijn. Daarnaast is water relatief goedkoop waardoor de terugverdientermin van een investering langer is. Niettemin is er veel innovatiekracht in de watertechnologiesector waardoor er wel initiatieven van de grond komen zoals bijvoorbeeld de opschaling van grondstoffenwinning en verwijdering van medicijnresten door waterschappen en drinkwaterbedrijven. Een belangrijke stap is ook genomen door de Nederlandse Waterschapsbank door de instelling van een waterinnovatiefonds voor de financiering van dit soort initiatieven met waterschappen en door de toekenning van de Netherlands Enabling Watertechnology Tech Transfer (NEW-TTT), waar kennisstarters terecht kunnen voor vroege fase bedrijfsfinanciering.

Het Programma Demonstration towards Implementation bestaat uit een beperkt aantal grote demonstratieprojecten in verschillende watergebruikende sectoren en verschillende regio's die door validatie moeten leiden tot versnelling richting implementatie en uiteindelijke vermarkting. Deze projecten voldoen aan de vijf leidende principes: ze zijn (in potentie) duurzaam economisch, waterneutraal, chemicaliën-vrij, circulair en intelligent.

Over de periode van 10 jaar in het Groeiplan worden zo'n 10-20 meerjarige projecten uitgevoerd door consortia van watertech bedrijven, eindgebruikers en kennisinstellingen. Projecten hebben een looptijd van maximaal 5 jaar en zijn combinaties van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling. **Onderwerpen en consortia zijn nu nog onder voorbehoud.** In het uiteindelijke Groeiplan worden projecten en consortia opgenomen waarvoor concrete toezeggingen zijn. Voor de eerste 5 jaar zijn deze **onderwerpen en potentiële partners geïdentificeerd:**

1. From sewer treatment to high-quality water factory (trekker: STOWA, consortium: waterschappen, universiteiten, ingenieursbureaus, Energie- en Grondstoffenfabriek, ...)
2. Future-proof purification of surface water into drinking water (trekker: KWR, consortium: drinkwaterbedrijven, n.t.b. commerciële partijen, ...)
3. Water transition: optimizing the match between fresh water supply and demand in time and place (trekker: nntb, consortium: STOWA, KWR, waterschappen, drinkwaterbedrijven, ingenieursbureaus, ...)
4. Water resilient cities (trekker: n.t.b, consortium: KWR, STOWA, Deltares, waterschappen, drinkwaterbedrijven, gemeenten, projectontwikkelaars, architecten, utiliteitsbouw, woningbouw, weg- en waterbouw, installatiebranche, ...)
5. Future-proof and zero-emission water use in greenhouse horticulture (trekker: n.t.b., consortium: glastuinbouw, WUR, KWR, toeleveranciers, ...)
6. Reducing risks and costs with zero-emission water use in industry (trekker: KWR, consortium: industrie, waterschappen, ...)

7. Water & health: water as a means to improve health and well-being (trekker: KWR, consortium: Topsector LSH, zorgverzekeraars, technologiebedrijven, ...)

Inhoudelijk zijn er (vanzelfsprekend) raakvlakken met lopende en voorgenomen onderzoeks- en samenwerkingsinitiatieven in de watertechnologiesector. Deelprogramma 2 voegt daar de volgende elementen aan toe:

- In de projecten gaat kennisontwikkeling hand-in-hand met toepassing en mogelijke vermarkting. De projecten verbinden in alle gevallen publieke eindgebruikers, kennisinstellingen en marktpartijen. Het is nadrukkelijk de bedoeling om in co-creatie tot meerwaarde voor alle partijen te komen.
- De projecten benutten unieke kennis en innovaties die hun oorsprong hebben in de Nederlandse watertechnologiesector.
- De projecten zijn relevant vanuit internationaal perspectief, lopen internationaal voorop en kunnen ook in het buitenland worden aangeboden.
- De projecten vinden plaats op kansrijke plekken, maken duurzaam en zichtbaar onderdeel uit van hun omgeving en zijn open voor bezichtiging.
- De projecten leveren een significante bijdrage aan het bereiken van Nederlandse (beleids)doelstellingen (missies) rondom circulariteit en watertransitie.

In de demonstratieprojecten worden innovatieve technologieën gedemonstreerd, die een opschaling kunnen zijn van innovaties uit Programma 1 (Enabling Watertech). Daarnaast wordt in ieder van deze projecten activiteiten ontwikkeld op het vlak van Business Development (Programma 3), een stimulerende omgeving en Human Capital en dat alles in onderlinge samenhang (werkpakketten a-d).